

B u c Qu c h i Belarus : Không có đ i l p

B u c Belarus : ch đ c a t ng th ng Lukashenko b p ng h t các đ ng phái đ i l p. Trong nh, t ng th ng Belarus trong m t festival t thành ph Gorki, ngày 21/09/2012. REUTERS/Vasily Fedosenko

B u c Qu c h i Belarus ngày mai là ch đ đ c nhi u báo Pháp quan tâm. V ch đ này, Le Monde có bài t ng trình : « Nhà c m quy n Belarus t ch c m t cu c b u c qu c h i không có đ i l p, không có tranh lu n ».

Đ r nh tay hành đ ng, Minsk t ch i c p visa cho hai quan sát viên qu c t c a OSCE.

Theo nh n đ nh c a Le Monde, các đ i th c a t ng th ng Lukashenko đang trong tù, các nhà báo b qu y r i, còn ho t đ ng n i công c ng thì b ki m soát ch t.

Cu c b u c Qu c h i ngày mai t i Belarus đ c coi là « m t trò h », đ n m c mà hai đ ng đ i l p ch y u, Đ ng Dân s Th ng nh t và đ ng M t tr n Bình dân, đã khuyên c tri nên v que ngh hay đi câu cá thay vì đi b phi u.

Lãnh đ o Đ ng Dân s Th ng nh t Anatoli Lebedko, ng i v a tuyên b rút 38 ng c viên c a đ ng này ra kh i cu c tranh c Qu c h i, nh n đ nh : « Nh ng ng i đ ng đ n không th tham gia vào cu c b u c Qu c h i gi đ i này ».

Trong khi đó, phái đoàn quan sát c a OSDE (T ch c an ninh và h p tác Châu Âu) lo ng i r ng, chính quy n không ch p nh n cho m t s ng c viên đ i l p đ ng ký tranh c . Trên th c t , các đ i th chính tr ch y u c a t ng th ng Belarus đã b k t án tù.

Công an Belarus, đ i s đ i u hành c a con trai c t ng th ng, nh n đ c l nh tr p áp ngay t c kh c b t c bi u hi n ph n kháng nào trên đ ng ph . Ngày 18/09, các phóng viên tác nghi p t i Minsk, đ ghi l i các ho t đ ng c a đ i l p, đã b công an câu l u.

Đ r nh tay hành đ ng, ch đ Minsk đã t ch i visa đ i v i hai quan sát viên c a OSCE (trong đó có m t ngh sĩ đ ng Xanh c a Đ c) và hai nhà báo mu n đ a tin v cu c b u c .

Vi c B ngo i giao Đ c tri u đ i s Belarus đ ph n đ i ngày 20/09 v a qua không làm thay đ i đ ng l i đ i đ u c a t ng th ng Lukashenko đ i v i Liên Hi p Châu Âu.

B Liên Hi p Châu Âu gia tăng tr ng ph t, ch đ c a t ng th ng Lukashenko đã tìm đ c s

23 năm sau khi ch đ c ng s n s p đ t i Rumani, và năm năm sau khi n c này gia nh p Liên Hi p Châu Âu, xã h i Rumani v n còn v ng v n v i quá kh .

Theo m t đi u ph i viên c a nghiên c u k trên, hai ph n ba các thanh thi u niên đ c h i kh ng đ nh r ng, th i c ng s n là t t h n hi n nay, ch y u do vì m i ng i tuân th lu t pháp. Nh ng ng i tr i cho bi t, h không tin t ng vào n n dân ch , vào kinh t th tr ng, và không bác b vi c Rumani c n có m t nhà lãnh đ o đ c tài.

M t ng i Rumani v h u, t ng đ u tranh vì dân ch và bi t đ n s đ n áp c a c quan m t v cũ Securitate, nh n xét : « n u nh gi i tr b t đ u yêu thích (lãnh đ o đ c tài) Ceausescu, thì có nghĩa là chúng tôi đã th t b i, vi c chúng tôi (đ u tranh và) b tù đầy ch ng mang i gi ».

Nh chúng ta bi t, các cu c tranh giành quy n l c quy t li t và tri n miên gi a các đ ng phái và nh ng cáo bu c chính tr gia đ o v n khi n nhi u thanh niên m t lòng tin. V n theo ng i đi u ph i cu c đi u tra k trên c a Fondation Soros, « Xã h i Rumani đã quên m t cái ác c a th i c ng s n và b r i vào hoài ni m v m t xã h i lý t ng trong quá kh . S quên lãng này có th làm cho gi i tr tr thành nh ng con m i c a m t nhà chính tr m dân, mu n l i đ ng s m t ng c a h ».

T m t năm nay Rumani r i vào cu c kh ng ho ng chính tr tr m tr ng nh t k t năm 1989, v i đ nh đi m là cu c tr ng c u dân ý đ ph tru t T ng th ng cánh h u, theo đ ngh c a chính ph cánh t , vào ngày 29/07/2012.

Tuy nhiên, bên c nh b c tranh m u xám v a n u, Le Monde cũng ghi nh n, ngày 19/09 v a qua, Tòa B o hi n Rumani đã l y l i đ c quy n l c c a mình, v i vi c toàn b thành viên Tòa B o hi n tuyên b là « vi hi n » đ i v i s c l nh đ c bi t c a chính ph nh m gi i h n các ho t đ ng c a Tòa.

Ông Basescu đã tr i c ng v T ng th ng, ngày 21/08, sau khi Tòa B o hi n Rumani bác b cu c tr ng c u dân ý đòi ph tru t t ng th ng k trên, vì ch có ch a đ y m t n a s c tri tham gia b phi u.

Mi n Đin th tù chính tr đ l y lòng Ph ng Tây

Liên quan đ n Châu Á, Libération có bài « Mi n Đin : Tr t do cho các tù chính tr đ l y lòng Ph ng Tây ».

Th hai tu n này, chính quy n Mi n Đin tuyên b tr t do cho h n 500 tù nhân, trong đó có ít nh t 80 nhà ly khai và ng i ngo i qu c, đung vào th i đim t ng th ng Thein Sein t i Hoa K .

K t khi t ng th ng dân s lên n m quy n, Mi n Đin đã tr t do cho kho ng 600 tù chính tr qua b n đ t. Hi n t i, theo Hi p h i tr giúp các tù chính tr Mi n Đin, có tr s t i Thái Lan, còn kho ng 300 tù chính tr v n b giam gi .

Đ ng thái th thêm m t đ t n a các tù chính tr v a di n ra đ c thông tin viên Libération t Tokyo đánh giá là nh m giúp cho t ng th ng Thein Sein (v a đ c Hoa K đ a ra kh i danh sách đen) kh ng đ nh các c i cách đang di n ra t i Mi n Đin, đ thu hút tr giúp và đ cho qu c t đ b tr ng ph t. Cu i cùng, quy t đ nh th thêm tù chính tr đ c đ a ra l n này r i vào th i đim chính quy n Mi n Đin b nhi u ch trích trong vi c h n ch t do c a các c u tù nhân chính tr và trong nhi u vi ph m nhân quy n t i bang Rakhine.

Báo Pháp b o v quy n t do bi u tình ph n đ i c a ng i H i giáo

Thái đ c a các tín đ đ o H i đ i v i b phim b coi là báng b H i giáo và các b c bi m h a trên t báo trào phúng Charlie Hebdo ch gi u nhà tiên tri Mahomet, ti p t c là ch đ chính c a nhi u báo Pháp.

Libération ch y trên trang nh t hàng t a « Nh ng ng i thu c trào l u H i giáo c c đoạn Salafiste Phá là ai ? ».

Libération ghi nhận, kêu gọi biểu tình của những thành viên của nhóm Hồi giáo cực đoan này vào hôm nay, thứ Bảy 22/09/2012 tại Paris, gây lo ngại.

Bên thân Bộ Nội vụ Pháp đã ra lệnh cấm các cuộc biểu tình này. Tuy báo cũng dành nhiều trang đầu tiên để tìm hiểu về hoạt động của trào lưu Hồi giáo « Salafiste », được đánh giá là có khoảng 1 triệu cực đoan, với khoảng 12.000 đến 15.000 thành viên.

Xã luận Libération cho biết, mặc dù hết sức bình tĩnh các báo chí mà hầu hết là của Charlie Hebdo, ngày hôm qua, các diễn viên chính thuộc của đạo Hồi của Pháp đã giới thiệu một khoảng cách rất rõ ràng với những lời kêu gọi biểu tình của những thành phần cực đoan nhất trong cộng đồng Hồi giáo. Các lãnh đạo Hồi giáo Pháp tuyên bố, họ thấy được một cách nghiêm trọng của « biểu tình như hiện nay ». Đây là điều mà tuần báo Charlie Hebdo đã không chú ý.

Theo Libération, các tín đồ Hồi giáo sẽ vẫn đi biểu tình hôm nay, bất chấp lời kêu gọi của các giáo sĩ và các lãnh đạo cộng đồng Hồi giáo. Trong số những người biểu tình, cũng sẽ có những người thuộc trào lưu Hồi giáo « Salafiste ».

Libération đặt câu hỏi, liệu có nên cấm người Hồi giáo biểu tình phần của Charlie Hebdo, với lý do biểu tình gây ra những tổn thương công cộng? Bởi vì, nếu như tuần báo Charlie Hebdo có quyền xuất bản « các tranh biếm họa ngu xuẩn và đả kích về nhà tiên tri Mahomet », và cũng như không thể bác bỏ được sự lan truyền của một « bộ phim bôi nhọ và chửi rủa Hồi giáo », thì cũng không thể cấm truyền quy định do ngôn luận trên các phương tiện truyền thông của Pháp, chửi rủa các hành động báng bổ này.

Với điều kiện là, Libération lưu ý, điều này phải được thực hiện trong sự tôn trọng luật pháp và các giá trị của nền Cộng hòa.

Hơn nữa riêng của Libération về « Salafiste » (trong tiếng Ả Rập có nghĩa là « Tôn tiên »), lưu ý để giới thiệu chi nhánh rất khác nhau của trào lưu này, từ những người chỉ trích hoạt động thu nạp tín đồ tôn giáo, cho đến phái Salafiste chỉ cách mua tham gia vào chính trị, bên cạnh đó là nhóm Salafiste chỉ trích thánh chỉ.

Chính tr gia Pháp ch trích hành đ ng đ d u vào l a c a đ ng c c h u

Cũng liên quan đ n các căng th ng xã h i xung quanh v n đ đ o H i, Le Monde ch y trên trang nh t hàng t a « Cu c t n công “th t c” c a lãnh đ o M t tr n Qu c gia Marine Le Pen ».

M đ u ho t đ ng c a đ ng chính tr c c h u sau k ngh è, bà Marine Me Pen đã đ a ra m t kêu g i gây s c : c m mang khăn trùm H i giáo và mũ kippa c a đ o Do Thái i n i công c ng, và kêu g i đ u i ra kh i Pháp các thành ph n tôn giáo c c đoan. Nhi u chính tr Pháp nh n đ nh, đ ngh c a lãnh đ o đ ng c c h u Pháp ch ng khác nào đ d u vào l a vào lúc này và đ ngh này đ c đ a ra ch ng qua ch nh m đ đ ng c c h u thu hút s chú ý c a c tri.

B tr ng Giáo d c Pháp nói th ng : « Bà Marine Le Pen là ng i đ ng đ u trong s nh ng ng i c c đoan ».

Le Figaro đ n l i t ng th ng Pháp nh n m nh : « T t c nh ng gì gây chia r , đ i l p nhau là hành đ ng v ng v , đ i u mà chúng ta c n áp đ ng là các quy t c. Nh ng quy t c duy nh t mà chúng ta công nh n đó là các quy t c c a n n C ng hòa và th ch th t c (Laïcité) ».

H i đ u tu n này, trong bu i l khai tr ng Gian tri n l m Ngh thu t H i giáo m i t i B o tàng Louvre, t ng th ng Pháp tuyên b : « Các n n văn minh H i giáo c x a h n, s ng đ ng h n và khoan dung h n m t s nh ng trào l u nào hi n nay đang mu n phát ngôn nhân danh đ o H i. »

Ông cũng kh ng đ nh : « Vũ khí t t nh t đ ch ng l i ch nghĩa cu ng tín c a nh ng ng i nhân danh đ o H i n m trong chính đ o H i » và đ ng th i cam k t s n l c « ch ng l i các nhóm phái, b s quá đ i đ t nát và ngu xu n đ y đ n các hành đ ng ch ng l i n n văn minh ».